

teni és művelni a legbonyolultabb nyugati tudományokat, mint ahogy akár ugyanabban a pillanatban keleti módon is tud viselkedni szőrmesapkában és fekete kabátban a Siratófalnál.

Egy kritikus³ nemrégiben így nevezte el ezt a népet: a Kelet nyugati népe és a Nyugat keleti népe. A zsidó nagyszerűen betölti hivatását, amelyet úgy fogalmaznék meg, hogy egyetemes és szenvedélyes tanú – természetesen igen tevékeny, mégis mindekelőtt csak tanú, azaz mások és önmaga megfigyelője...

A mózeshit legszebb és egyben legemberibb megfogalmazása az, amikor elismerik, hogy egyetemes.

Ezért látom, hogy a Jeruzsálemi Egyetemnek külön szerepe és értelme van az összes többi egyetem között. Ezt a szerepet be fogja tölteni, ezt a helyét jogosan tartja majd Palesztinában mindaddig, amíg a zsidó nép maga is betölti szerepét a nemzeteken kívül, a nemzetek fölött, sőt hozzátennem, a kis palesztinai zsidó nemzeteken kívül és afelett is.

Az, hogy ennyi ember jött ide a világ minden tájáról, bizalommal és reménnyel eltelve, azért is van így, mert napjainkban a szétesés, a partikuláris érdekek és a nacionalizmus veszélye kerülget bennünket. A szellem, a szabad szellem maga is balkanizálódik, lázasan keressük tehát a népekben még élő egyetemességből megmaradt parányi részeit, és mindazt, ami – a világ bármely táján – az egyiségről beszél, és újjáteremti a kölcsönös megértés nagy álmát, amelyet talán örülten, de mindegyre keres az emberiség.

1925

Franciából fordította: Vámos Éva

JEGYZETEK

1 1925. november 10-én a Zsidó Ifjúsági Világszövetség konferenciáján elhangzott beszéd

2 Sylvain Lévi: *l'Inde et le Monde*.

3 F.-J. Bonjean Egyiptomról írt szép könyvének címe: *Manouar*.

Uri Cvi Grinberg
Nem aranyat olvasztani
jöttünk...

*Nem keressük kiüledt szemekkel a
sárga homok mélyén rejlő aranyat,
mert nem aranyat olvasztani jöttünk,
a mi csákányunk itt sziklát basogat!
Szíveinkből feltörő kékfényű lángok
rozsdás föld páncélját nyaldossák szüntelen,
markunkkal a föld dús emlőjét kutatjuk,
s kalászkok zsengejét, ami majd itt terem;
mert új nemzedékek vonulnak, vonulnak...
a szívük beteg, a hitük reménytelen.
Eljöttek a messzi országok földjéről,
s vonulnak szüntelen, vonulnak szüntelen...
Lengyelföld síkjáról,
az orosz mezőkről,
Jemen homokjáról,*

*Balkán hegyeiből
és Kaukáziából...
A rémület jár szellemtáncot ijedt szemükben
és a föld simogatását sóhajtja arcuk;
mi pedig,
miként alkímisták rozszant tornyokban:
a halál dombját az élet halmává varázsoljuk, –
a kopár Galil rozsdás ugarát kiömlő vérünkkel
öntözzük,
hogy mint az anya szíve alól előbuvó magzat
dobbanjon életre, a szívek vére melegén,
az utánunk jövőknek
Galil földje...*

Snébel László fordítása